

25.10.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**25 Ekim 2021
Pazartesi**

25.10.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

25 Ekim 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Karadeniz Teknik Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Çin'e süt ürünleri ihracatında 2022 hedefi 180 milyon dolar

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Girit, "Bu yılın sonunda Çin'e ihracatı 80 milyon dolar olarak öngörüyoruz. Önümüzdeki yıl için de bunu 180 milyon dolara çıkarmak istiyoruz." dedi.

Türk süt üreticilerine kapılarını ilk kez geçen yıl mayıs ayında açan Çin'e Türkiye'den yapılan süt ürünleri ihracatı, bu yıl 9 ayda yaklaşık 52 milyon dolara ulaştı.

Ege İhracatçı Birliklerinden derlenen verilere göre, geçen yıl mayıstan yıl sonuna kadar Çin'e 14,6 milyon dolarlık süt ve süt ürünleri ihracatı yapan Türk firmaları, pazardaki paylarını genişletti.

Çin'e yapılan süt ve süt ürünü ihracatı, bu yıl 9 ayda 51 milyon 400 bin dolara çıktı.

Bu ülkeye yapılan süt ürünleri ihracatının yarısını peynir altı suyu oluşturdu. Türkiye'den Çin'e 26 milyon 250 bin dolarlık peynir altı suyu ihraç edilirken, yaklaşık 500 bin dolarlık da peynir çeşidi gönderildi.

İhracatın diğer kalemlerini de yoğurt ve krema gibi süt ürünleri oluşturdu.

2022 ihracat hedefi 180 milyon dolar

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Bedri Girit, AA muhabirine, gıda ihracatçısı firmalarının en büyük hedeflerinin uzun yıllardır Uzak Doğu olduğunu ifade etti.

25.10.2021

Süt ve süt ürünleri sektörünün de Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı iş birliğinde yürütülen çalışmalar neticesinde Çin pazarına giriş yaptığını aktaran Girit, bu ülkenin ilk etapta 52 firmayı akredite ettiğini belirtti. Girit, "Şu an ise 56 firmaya çıktık. Hedefimiz bu sayıyı daha yukarı taşımak. Ayrıca peynir altı suyunun yanına, daha fazla katma değerli ürünleri eklemek de istiyoruz." dedi.

Geçen yılın tamamında 14,6 milyon dolarlık süt ürünleri ihracatı yaptıklarını belirten Girit, "Bu yılın sonunda Çin'e ihracatı 80 milyon dolar olarak öngörüyoruz. Önümüzde yıl için de bunu 180 milyon dolara çıkarmak istiyoruz." ifadelerini kullandı.

Sektörün ilk etapta ürünlerini ağırlıklı olarak Çinli gıda sanayicilerine gönderdiğine işaret eden Girit, "Bu yıl son tüketiciye ulaştık. Labne cinsi ürünlerimiz raflarda. Yaklaşık 200 bin dolarlık mozerella peyniri ihraç ettik. Firmalarımız buradaki markalarıyla Çin raflarında yerlerini aldı. Bu tarz ürünleri artırmak istiyoruz." diye konuştu.

Yeni pazar arayışlarının sürdürdüklerini aktaran Girit, "Hong Kong ve Filipinler üzerine çalışmalarımız var. Bakanlıklarımız büyük emek veriyor." dedi.

"Türkiye iklim trenini kaçırsa G20'de olamayabilir"

Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar, Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'nın hedeflerini karşılamak amacıyla, AB'nin çevre projelerine destek vermesi gerektiğini açıkladı. "Bu treni kaçırsak, belki de G-20 ülkesi bile olamayacağız." diyen Birpınar, Türkiye'nin karbon nötr hedeflerine ulaşması halinde dünyanın en iyi 10 ekonomisinden biri olabileceğini söyledi.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) düzenlediği "İklimce Sohbetler COP26 Özel Oturumu", Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı ve Türkiye'nin İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar, Birleşik Krallık Ankara Büyükelçisi Sir Dominick Chilcott ve UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton'ın katılımıyla İngiltere Büyükelçiliği'nde gerçekleşti.

Küresel ortalama sıcaklık artışının sanayileşme öncesi döneme göre 2°C'nin **altında** tutulmasını amaçlayan Paris İklim Anlaşması, Türkiye'de 7 Ekim 2021 tarihinde yürürlüğe girdi.

Türkiye, anlaşmaya ilk olarak Nisan 2016'da imza atmasına rağmen uzun yıllar anlaşma çerçevesinde gelişmiş bir ülke olarak kabul edilmemesi gerektiğini ve tarihi boyutlardaki küresel karbon emisyonlarının çok küçük bir kısmından sorumlu olduğu görüşünü savunmuştu. Paris İklim Anlaşması'nın gelişmekte olan ülkelerin anlaşma yükümlülüklerini yerine getirmesi amacıyla mali yardım almasına izin veriyor olması, Türkiye'nin anlaşma için finansal destek alma ihtimalini de akıllara getirmişti.

Politico ve Reuters'da yayımlanan haberlerde, Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'nın belirlediği temiz enerji hedeflerini karşılamak amacıyla Dünya Bankası, Fransa ve Almanya'dan toplamda 3,1 milyon euroluk kredi alacağı belirtilmişti.

UNDP'nin düzenlediği söyleşide açıklamalarda bulunan Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar, "Paris Anlaşması'nı imzalamıştık ama bizim bulunduğumuz zor konum itibariyle, taraf olma süreci ciddi müzakereler gerektiriyordu. Çünkü, Türkiye diğer 197 ülkeden farklı bir konumda. Maalesef, Türkiye gelişmiş ülke sınıfında değerlendirilmiş. Hem emisyon azaltımı yapması gereken, hem de diğer ülkelere finans yardımı yapması gereken ülke olarak belirlenmişti." dedi.

"Bu treni de kaçırsak, belki de G-20 ülkesi bile olamayacağız"

Önümüzdeki süreçte, daha fazla çevreyi ön plana alan, çevre dostu bir kalkınma modelinin olduğunu vurgulayan Birpınar, "Bu trene Türkiye'nin binmesi gerekiyor. Bu treni de kaçırsak, dünyanın belki de G-20 ülkesi bile olamayacağız. Fakat, Türkiye bu trene binerse, bu gayretli çalışmaları da devam ettirirse ve inanırsa bu işe 2053 gibi karbon nötr hedeflerini de koyarsa, dünyanın en iyi 10 ekonomisinden biri olacaktır." ifadelerini kullandı.

Birpınar, Paris Anlaşması'nın gerekliliği olarak, gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan, az gelişmiş ve küçük ada ülkelerine her yıl 100 milyar dolarlık mali yardım yapması gerektiğini söyledi. Bunun 50 milyar dolarının emisyon azaltımı projelerinde kullanılması gerektiğini belirten Birpınar, diğer 50 milyar dolarının da adaptasyon projelerine harcamasının hedeflendiğini açıkladı.

"Türkiye'deki mülteciler, çevresel altyapıya çok ciddi yük getiriyor"

Belli konularda AB'nin çevre projelerine destek vermesi gerektiğinin altını çizen Birpınar, Türkiye'deki yaşayan göçmen sayısı ile çevresel altyapı sorunu hakkında şu ifadeleri kullandı:

"Türkiye'de 5 milyona yakın mülteciyi misafir ediyoruz. Bu misafir etmesi sadece onların karnının doyurulması ve huzur içerisinde bu ülkede yaşaması değil, aynı zamanda onların getirdiği başka yükler de var. Çevresel altyapıya çok ciddi yük getiriyorlar.

Geçenlerde Alman mevkidaşlarımıza şunu söyledim: Berlin'in nüfusu 1 milyon, şu an orası 2 milyon olsa hangi şehrin arıtma tesisi bu kapasiteyi karşılayacak? Hangi suyu oraya vereceksiniz? Çevreyle ilgili altyapılar pahalıdır. Türkiye'nin AB çevre altyapısına ulaşabilmesi için kişi başına 1000 euro para harcaması gerekiyor. Bu ne demektir? Türkiye'nin 80 milyar euroya ihtiyacı var demektir. Bir de bunlara göçmenler gelince, onların da desteklenmesi gerekiyor."

Gübre ihracatçısı Ankara'ya gidiyor: 'Yasak kalksın' talebi

Ticaret Bakanlığı'nın uygulamaya başladığı gübrede ihracat yasağının kaldırılmasını isteyen ihracatçılar, Ankara'ya çıkarma yapacak. Firmalar, Bakan Mehmet Muş'tan yasağın kaldırılmasını isteyecek.

Gübre üretici ve ihracatçıları Ticaret Bakanlığı'nın gübreye ihracat yasağı getirmesine tepki göstererek, kararın iptal edilmesini, aksi takdirde birçok firmanın iflas edebileceğini belirttiler. Gübre üreticileri TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'ndan destek istedi. İhracatçılar ise yarın Ankara'ya çıkarma yaparak Ticaret Bakanı Mehmet Muş ile görüşüp yasağın acilen kaldırılmasını isteyecek.

Antalya OSB'de gübre üretiminde Türkiye'nin öncü firmalarının yer aldığını belirten OSB Başkanı Ali Bahar, yasak kararının sektörün çöküşü olabileceğini ve gübre fiyatlarında artışa neden olacağını savundu. Bahar, "Sektörün ihtiyacı olan toplam hammaddenin yüzde 95'i yurtdışından temin ediliyor. Dolayısıyla ithalat yapmaya mecburuz. İthalat ettiğimiz hammaddelerin fiyatları dünya piyasalarında enerji, lojistik ve temel girdi fiyatlarına bağlı olarak yüzde 300 ila 500 arasında arttı. Ayrıca son zamanlarda döviz kurunda yaşanan yükselişler de gübre fiyatlarının artmasında önemli bir etken oldu. Yurtiçindeki gübre fiyatlarının artışının temel sebepleri bunlar" diye konuştu.

Gübre üreticilerinin hammaddesini tedarik ettiği Çin gibi çok zor bir pazara dahi ihracat yapar hale geldiğini ifade eden Bahar, "Bu kazanımları yok etmek değil kendi ayağımıza, kafamıza kurşun sıkmakla eş değerdir" ifadesini kullandı.

“Sanayici iflasa sürükleniyor”

Sektörün uzun uğraşlarla ihracatta büyük başarılarla imza attığını anlatan Bahar, şöyle devam etti: “Yıllarca çalışılıp yurt dışında yeni pazarlar yaratıldı. Devlet ‘ihracat yapın, döviz kazandırıcı hizmetleri artırın’ diyor. Sanayici de bunu gerçekleştirmek için makineler alıyor, istihdam sağlıyor, borçlanıyor, yeni yatırımlar yapıyor. Tam ihracata başlıyor ve siz bunu yasaklıyorsunuz. Ne yapsın sanayici, batsın mı?”

Şu an ihracat yapılan ülkelerde dikim zamanı olduğunu belirten Bahar, “Sanayicinin taahhüdü var. Ön ödeme almış, sözleşme imzalamış. İhracat yasağı nedeniyle siparişler iptal edilirse sanayici tazminat ödemek zorunda kalacak. Bu ülke ekonomisine zarardır, dolayısıyla hepimizin cebinden çıkacak” şeklinde konuştu.

Antalya OSB Başkanı Ali Bahar, gübre üretici firmaları ve Gübre Üreticileri İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği Başkanı Metin Güneş, gübre ihraç yasağı ile ilgili rapor hazırlayarak TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu’na verdi. Sanayiciler, TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu’ndan yasağın kaldırılması konusunda destek istedi.

“Gümrük vergisi sıfırlanmalı”

Öte yandan ihracat yasağının katma değer sağlanmış ürünlere konulmaması gerektiğini ifade eden ihracatçı ve sanayiciler şu önerilerde bulundu: “GTİP numaraları detaylandırılmalı, hammaddeler buradan ayrıştırılmalı, gerekirse devlet ithal edilen hammaddelerin gümrük vergilerini belirli bir süreliğine sıfırlamalı. Yasak gelecekse sadece hammaddelerin ihracatına yasak getirilmeli. Çiftçinin yoğun olarak kullandığı taban gübrelerinin sübvansiyon edilmesi de bir başka çözüm odaklı hamle olur. Gübre üreten büyük tesislerin hammaddelerine sübvansiyon uygulanarak fiyat artışı önlenir.”

“Yasak kalkmazsa gübre ihracatçısı pazarı kaybedecek”

Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu, gübrede yasak kararının kaldırılması için çok yoğun çalışma yaptıklarını söyledi. Batı Akdeniz’de yasağın 150 firmayı etkileyeceğini belirten Çavuşoğlu, gübre yerine hammadde ihracatının yasaklanmasını istedi. İşlenmiş, katma değer yaratan ürünlerin yasaklanmamasını isteyen Çavuşoğlu, “Yasak kararı ile sözleşmeleri etkilenecek ihracatçı firmalarımız var. Firmalarımız ihracat yaptıkları ülkelerdeki müşterilerine yasak kararını daha bildirmedi. Eğer yasak kalkmaz ise firmalar batacak. Cezalarla karşı karşıya kalacak. Cezalar kısa süreli olsa bile Türk gübre ihracatçısı pazarı kaybedecek. Firmaların ödemeleri, stokları var. Stokları ucuza satıp borcunu ödeyecek. Ama işçi çıkarmak zorunda kalacak” açıklamasını yaptı. Yasağın kalkması için ışık gördüğünü ifade eden Çavuşoğlu, “Bu yasağın çok uzun süreceğini sanmıyorum. Bu hafta içinde çözülür diye düşünüyorum” dedi.

İş dünyası tedirgin: Kurda 'öngörülebilirlik' sesleri

Politika faizinin 200 baz puan düşürülmesi ile başlayan kurdaki yükseliş trendi, tüm kesimleri tedirgin ediyor. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, “Faiz indirimi kararı sonrası hem uzun vadeli faizlerin hem de döviz kurlarının artması reel sektörümüzü tedirgin etmektedir” ifadeleriyle gelişmelere dikkat çekti.

Salgın sonrası dönemde değişen tedarik zincirlerinin etkisiyle dışarıda ihracatıyla göz dolduran Türkiye ekonomisi; içeride faiz-kur-enflasyon girdabına kapıldı. Piyasanın öngörülebilir olmamasından dolayı hareket kabiliyeti kısıtlanan iş dünyası, acilen finansal istikrar adımlarının atılmasını istiyor. Özellikle Merkez Bankası'nın geçen hafta politika faizini 200 baz puan indirmesi ve ardından kurda yaşanan hızlı yükseliş sonrası iş dünyasının önde gelen temsilcileri tepkilerini daha yüksek sesle dile getirmeye başladı.

İlk ses TOBB ve İSO'dan...

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Twitter'dan yaptığı açıklamada “Merkez Bankası'nın faiz indirimi kararı sonrası hem uzun vadeli faizlerin hem de döviz kurlarının artması reel sektörümüzü tedirgin etmektedir. Temennimiz piyasadaki faizlerin ve enflasyonun düşeceği, finansal istikrarın tesis edileceği ortama en kısa sürede kavuşmaktır” derken, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan da, “Merkez Bankası, bugünkü kararıyla enflasyonu önemsemediğini ve dikkate almadığını ortaya koydu” değerlendirmesini yapmıştı. Bu çerçevede DÜNYA'ya

konuşan iş dünyası temsilcileri öngörülebilirlik, dengeli kur ve finansal istikrar çağrısı yaptı.

Sürdürülebilir büyüme gerek

Türkiye Makine Federasyonu (MAKFED) Başkanı Adnan Dalgakıran, Türkiye ekonomisinin büyüdüğünü, ancak bunun sürdürülebilir bir büyüme olmadığını söylerken, “Kamu harcamaları, inşaat ve tüketime dayalı bir büyüme şeklimiz var. Bu sürdürülebilir bir büyüme değil. Sağlıklı büyüme üreterek, hatta katma değer üreterek ve ülkeye doğrudan yatırımları çekerek olur. Bu alanda zayıfız” dedi. Sürdürülebilir bir büyüme modeli oluşturulamadığı için ciddi bir döviz açığı verildiğini belirten Dalgakıran, “Üstüne politik risklerin de eklenmesiyle dışarıdan, bırakın doğrudan yatırımı sıcak para bile bulamıyoruz. Bunun için ciddi maliyet ödüyoruz. İş adamı kredi aldığı anda en düşük faizli krediyi ister. Şimdi faizler düştü ama biliyorum ki bunun farklı sonuçları olacak. Türkiye’de döviz yükselirse enerjide dışa bağımlı olan, ara malda dışa bağımlı olan ülkemiz bunun maliyetlerini enflasyon ve hayat pahalılığı olarak ödeyecek. Ben bir iş adamı olarak düşük faiz isterim. Yatırım yapabilmek için uzun süre önümü görebilmek isterim. Kurda oynaklığı ise hiç istemem” diye konuştu.

İhracat düşerse ne yapacağız?

Mevcut durumu dünya ekonomisindeki hareketliliğe bağlı olarak ihracatla kompanse edebildiklerine dikkat çeken Dalgakıran, ancak ihracat düşerse o zaman ne yapacaklarını bilemediklerini kaydetti. Önümüzdeki yılın bütçesini yapmaya çalıştıklarını ancak dolara göre birkaç farklı senaryo hazırlamak zorunda kaldıklarını ifade eden Dalgakıran, “Yıllardır aynı şeyi konuşuyoruz, ancak bir türlü buna çözüm üretemiyoruz. Köklü ve doğru olan şeyleri bildiğimiz halde yapmıyoruz ya da yapamıyoruz. Gelir dağılımındaki uçurumun büyümesi beni üzüyor. Herkesin çıkarları doğrultusunda sürdürülebilir bir büyüme sağlamamız lazım. Ben bundan endişe ediyorum” ifadelerini kullandı.

Sermaye sıkıntısı arttı

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, dövizin aşırı oynak hale gelmesinin ihracatçıları için sıkıntı yaratan bir durum olduğuna dikkat çekti. Emtia fiyat artışlarından dolayı dövizin yükselmesi ile beraber sanayicilerin ve işletmelerin sermaye sıkıntısını daha fazla hissettiklerini vurgulayan Pelister, “O yüzden finansmana kolay ulaşabilmek, düşük faizli krediler kullanabilmek bu dönemde çok önemli. Geçen seneki gibi KGF kredilerinden bekliyoruz. KOBİ’lerimizin buna şu an çok ihtiyacı var. Bizlerin beklentisi öngörülebilirlik, dengeli kur ve finansal istikrar. Bir ülkenin ekonomisinin gelişmesi ve dış yatırımların özellikle de doğrudan yatırımların gelebilmesi için ülkede güven ve istikrarın olması önemli. Biz iş dünyası olarak buna önem veriyoruz” şeklinde konuştu.

Kar marjları hızla eriyor

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Başkanı Ömer Karadeniz, kurlarda yaşanan hareketliliğin etkilerinin özellikle plastik sektörü gibi yurtiçinden yeterli hammadde tedarikini sağlayamayan endüstrilerde daha derinden hissedildiğinin altını çizdi. ÜFE ile TÜFE arasındaki farkın hızla açıldığını söyleyen Karadeniz, “Yani üreticinin yaşadığı maliyet artışını tüketiciye yansıtamadığı ve bu sebeple kar marjının hızla eridiği bir dönemden geçiyoruz. 2022 yılında sanayicilerimizin kazandığı pazar payını korumayı ve hatta arttırmayı hedefliyorsak, mutlak suretle kur hareketliliği kontrol altına alınmalı” dedi.

Maliyet hesabı yapamıyoruz

TÜGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Nilüfer Çevikel de döviz kurlarındaki yükselişin endişe yarattığını söyledi. Çevikel “Enerji başta olmak üzere üretici üzerindeki maliyetler sürekli artıyor. Döviz kurlarında istikrar olmadığı sürece maliyet hesabı yapamıyoruz. Ani iniş ve çıkışlar siparişlerimizi olumsuz etkiliyor. Piyasaları rahatlatacak, yatırıma ve üretime teşvik edecek hamleler yapılmalı” dedi. Çevikel, Uzak Doğu siparişlerinin devamı için döviz kurlarında istikrar olması gerektiğini sözlerine ekledi.

OTOMOTİV, TEKSTİL VE MOBİLYA SEKTÖRÜ TEMSİLCİLERİ NE DİYOR?

• OTOMOTİV DİSTRİBÜTÖRLERİ DERNEĞİ (ODD) GENEL KOORDİNATÖRÜ

HAYRİ ERCE, sadece otomotiv sektöründe değil, birçok sektörün beklentisinin ekonomide öngörülebilirliğin sağlanması olduğunu söyledi. Erce “Bunu sağlayamadığınızda her şey oynak oluyor. Ekonomi, öncelikli gündem maddesi olması lazım. Ancak bu konuda da kaygılarımız var. Şimdi bir seçim patikasına giriliyor. Seçim patikasına girildiği zaman ekonomi öncelikli gündem maddesi olmaktan çıkıyor. Defalarca yaşadık bunu. Umarız bu kez ekonomi öncelikli bir gündem kalır ve gerekli önlemler alınır ve ekonomik öngörülebilirlik artar.”

• TAŞIT ARAÇLARI TEDARİK SANAYİCİLERİ DERNEĞİ (TAYSAD) BAŞKANI

ALBERT SAYDAM, “Bütün ülke olarak beklentimiz dengeli bir kur olması. Şu anda hiçbirimiz bir plan yapamıyoruz. Bugün mü ödememizi yapalım, yarın mı yapalım? Bugün ve yarın arasında kurda ne fark olacak? Çipten başlayarak alüminyum, çelik, plastik, kauçuk ve birçok ara mamulde hammaddede dışa bağımlıyız. Sadece satış fiyatımızda TL bazında bir artış olmuyor, hammadde giderlerimizde de aynı oranda artışlar oluyor. Az önce söylediğim gibi dengeli olması hepimizin beklentisi” ifadelerini kullandı.

• İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (İHKİB)

BAŞKANI MUSTAFA GÜLTEPE, kurun rekabetçi olmasının avantaj olduğunu, ancak ani iniş çıkışların sürdürülebilir olmadığını kaydetti. Sektörün girdilerinin yüzde 70'e yakınının döviz üzerinden olduğuna değinen Gültepe, “Böylesine inişli çıkışlı kurun olduğu dönemde hesaplama yapmakta zorlanıyoruz. Hem hammadde tedariki

hem de yabancı alıcıların baskısı nedeni ile zor durumda kalıyoruz. Bizim için yüksek değil stabil kur önemli. Biz öngörülebilir, emniyetli şekilde ilerlemek istiyoruz” dedi.

• **İSTANBUL TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (İTHİB) BAŞKANI AHMET ÖKSÜZ** ihracatçılar için en önemli hususların başında döviz kurlarındaki istikrarın geldiğini belirterek, “Burada önemli olan nokta; kurlardaki ani yükseliş ve düşüşlerin engellenmesi. Öngörülebilir kur oluşması bizler için büyük önem taşıyor” dedi.

• **İSTANBUL DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATÇILARI (İDMİB) BİRLİĞİ BAŞKANI MUSTAFA ŞENOCAK** ise ekonominin gerçeklerine ve gerekçelerine uygun olarak faizin şekillenmesinin herkesin menfaatine olacağını kaydetti. Şenocak, “Faizlerin yüksek olduğu bir ülkede üreticinin mutlu olması çok zordur. İhracatçılar için kurların öngörülebilir olması, tahmin edilenin aksine yüksek olmasından çok daha büyük önem arz ediyor” dedi.

• **TOBB MOBİLYA SEKTÖRÜ MECLİS BAŞKANI ERCAN ATA**, tüm dünyada enflasyonist risklerin arttığını söylerken, Türkiye’de de önemli sorunların başında enflasyonun geldiğini kaydetti. Reel sektör açısından uzun dönemli faizlerin düşmediğini hatta arttığını belirten Ata, kısa vadeli düşüşlerin ise dolarizasyonu tetiklediğini aktardı. Bu durumun uzun vadeli kredi sağlamak isteyenlerde ve ithalata dayalı bazı üretim sektörlerinde tedirginlik yarattığını belirten Ata, “Yıl sonuna kadar faizlerin radikal olarak düşürülmeyeceği mesajı verilirse, en kısa zamanda finansal istikrara yönelik somut gelişmeler yaşanır” dedi.

• **MOBİLYA DERNEKLERİ FEDERASYONU (MOSFED) BAŞKANI AHMET GÜLEÇ**, mobilya sektörünün şu an 10 milyar dolar olan üretim kapasitesini 25 milyar dolara çıkarmayı hedeflediğini hatırlatarak, “Bu sürecin sağlıklı gitmesini istiyoruz, dolayısıyla istikrarlı bir kur taraftarıyız. Söylenenin aksine kur arttıkça bizim ihracatımız artmıyor. Değerinde bir kur bizi tatmin ediyor” ifadelerini kullandı.

Reuters: Kamu bankaları kredi faizlerini 2 puan indirecek

Merkez Bankası'nın 2 puanlık faiz indiriminin ardından kamu bankalarının da kredi faizlerinde yaklaşık 2 puanlık indirim yapacağı bildirildi.

Merkez Bankası'nın 200 baz puanlık faiz indiriminin ardından, kamu bankalarının Pazartesi günü kredi faiz oranlarını 200 baz puan civarında indirmeye gideceği bildirildi.

Reuters'a konuşan kaynaklar kamu bankalarının kredi faizlerinde 2 puanlık indirmeye gitmesinin beklendiğini açıkladı.

Habere göre Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank, kurumsal, ihtiyaç, konut ve diğer kredi türlerinde faizlerde indirim yapacak.

Reuters haberinde bir bankanın Cuma günü çalışanlarını faiz indirimi konusunda bilgilendiren bir email attığı belirtildi.

Halkbank, Reuters'ın konuyla ilgili yorum talebini geri çevirirken, Ziraat ve Vakıfbank da yorum yapmadı.

S&P'den Türkiye deęerlendirmesi

S&P, Türkiye'nin kredi notu ve görünümünü değiştirmedir. Kredi derecelendirme kuruluşu, Türkiye'nin ödemeler dengesi pozisyonunun hala zayıf, para politikasının ise öngörülemez olduğuna vurgu yaptı.

Kredi derecelendirme kuruluřu Standard and Poors (S&P), Türkiye'nin döviz cinsinden kredi notunu "B+", yerel para birimi cinsinden kredi notunu "BB-" ve görünümünü "duraęan" olarak teyit etti. Kredi notu ve görünümde bir değişiklik beklenmiyordu.

S&P'nin değerlendirmesinde Türkiye'nin bu yıl saęlanan destekler, ihracatta güçlü toparlanma ve iç aktivite ile yüzde 8,6 büyümesinin beklentięi belirtildi.

S&P, net kamu borcunun GSYH'ye oranının bu yıl sonunda yüzde 34 olmasını beklediklerini açıkladı.

Açıklamada, tüm bu gelişmelere rağmen Türkiye'nin ödemeler dengesi pozisyonunun zayıf, para politikasının ise öngörülemez olduğuna vurgu yapıldı.

S&P, "Enflasyon yıllık yaklaşık yüzde 20 ile derecelendirdiğimiz 137 ülke arasında 8. sırada bulunuyor" değerlendirmesinde bulundu.

Kredi derecelendirme kuruluşu, bankacılık sisteminde risklerin artması durumunda notların düşürülebileceği uyarısı yaptı.

Erdoğan: Hedefimiz Afrika ülkeleriyle ticaretimizi 75 milyar dolara taşımak

Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu'na katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kıta çapındaki yatırımlarımızın değeri 6 milyar doları aşmış durumda. Bölgeyle ticaretimiz 2020 yılı sonunda 25,3 milyar dolara yükseldi. Hedefimiz bunu önce 50, bilahare 75 milyar dolara taşımaktır." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Kongre Merkezi'nde Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu'na katıldı.

Türkiye'nin Afrika ülkeleri ile ilişkilerini değerlendiren Erdoğan, "Önümüzdeki dönemde aramızdaki samimi bağların daha da kuvvetleneceğine inanıyorum. Kıta çapındaki yatırımlarımızın değeri 6 milyar doları aşmış durumda. Bölgeyle ticaretimiz 2020 yılı sonunda 25,3 milyar dolara yükseldi. Hedefimiz bunu önce 50, bilahare 75 milyar dolara taşımaktır." dedi.

Erdoğan, "Büyük bir sağlık krizi karşısında Afrika halkları yalnız bırakılmış, salgınla mücadelelerinde sadra şifa olacak hiçbir katkı alamamışlardır. Türkiye'nin öncülüğünde Türk Konseyi üyeleriyle birlikte kıta ülkelerine aşı yardımı da yapacağız. Tıbbi teçhizat ve malzeme desteğinde bulunduğumuz devletler arasında 44 Afrika ülkesi de yer alıyor." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Yaşadığımız acılar ortadayken aşı meselesine tamamen maddi çıkar ve kar eksenli yaklaşılmasını doğru bulmuyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Kabine toplanıyor: Dövizdeki artış ve elçiler masada

Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında toplanacak olan kabinenin öncelikli başlıkları döviz kurundaki yükseliş, “istenmeyen adam” ilan edilen 10 büyükelçi ile koronavirüs tedbirleri olacak.

Ebru KARATOSUN

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi, Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan** başkanlığında bugün toplanıyor. Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde yapılacak toplantının öncelikli başlığı, döviz kurunda son dönemde meydana gelen yükseliş olacak. Konuyla ilgili Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın genel bir bilgilendirme gerçekleştirilmesi beklenirken, ayrıca önümüzdeki dönemde atılacak adımlarla ilgili de sunum yapması planlanıyor.

TEDBİR GELECEK Mİ?

Koronavirüs tedbirleri de kabinenin en önemli gündem başlıklarından biri. Artan vaka ve ölüm sayılarının yanı sıra, aşılama çalışmalarının değerlendirileceği toplantıda, koronavirüs salgınıyla ilgili yeni tedbirlerin alınıp alınmayacağı Bakanlar Kurulunun görüşlerine göre şekillenecek. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, kabineye hastanelerin doluluk oranı, yerli aşı çalışmaları ve vakalardaki son duruma ilişkin bilgi verecek. Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer de okullardaki son durumu aktaracak.

BÜYÜKELÇİLERLE İLGİLİ SUNUM

Kabine toplantısının kritik başlıklarından birisi de 10 büyükelçinin **Osman Kavala** ile ilgili skandal açıklamaları olacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuyla ilgili “Gerekli talimatı Dışişleri Bakanı’mıza verdim. 10 büyükelçinin bir an önce ‘istenmeyen adam’ ilan edilmelerini halledeceksiniz dedim” ifadelerini kullanmıştı. Toplantıda, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’nun Türkiye’nin önümüzdeki dönemde uluslararası alanda atabileceği adımlarla ilgili bir sunum yapması bekleniyor.

Bindik bir alamete...

Alaattin AKTAŞ

25 Ekim 2021 Pazartesi

✓ "Faiz sebep, enflasyon netice" tezinden sanki "Faiz düşecek, kur artacak, böylece ihracat artıp cari fazla verilecek, sonuçta döviz bollaşacak, kur kendiliğinden düşecek, yatırımlar ve üretim artacak, işsizlik azalacak" tezine geçiş yaptık. Çalı hikayesini gölgede bırakan bir tez bu!

1800'lü yılların başı. II. Mahmut'un padişahlığı döneminde Osmanlı'ya bir zürafa hediye edilir. Hayvan Gülhane parkında tutulmaktadır. Kimse daha önce zürafa görmemiştir. Onu binek hayvanı zanneden biri epey zorlansa da zürafanın üstüne çıkar, zürafa da koşmaya başlayınca ne yapacağını bilemeyen şahıs feryat figan:

"Bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete..."

Şimdi de biraz öyle değil miyiz!

İktisat teorilerini alt üst ede ede ilerliyoruz...

Hala popülaritesini kaybetmeyen, ancak bir türlü kanıtlayamadığımız, kanıtlamak adına da pek fazla adım atmadığımız temel bir teori var:

"Faiz sebep, enflasyon neticedir."

İyi güzel de, her olumsuzluğun, özellikle de enflasyonun ana sebebi ise faizin belini niye kırmıyoruz, bu pek anlaşılmıyor işte. Merkez Bankası'nın geçen hafta faizi 2 puan değil de 10 puan düşürmesinin önündeki engel neydi? Hem bu teori doğruysa Merkez Bankası PPK açıklamasına neden yıl sonuna kadar fazla indirim yapma alanı kalmadığını yazdı. Merkez Bankası faizi "yalnızca" 2 puan indirmekle ve bundan sonra yıl sonuna kadar fazla indirim yapamayacağını belirtmekle örtülü biçimde "Faiz sebep, enflasyon neticedir tezi geçersizdir, doğru değildir" demiş olmadı mı? Kamuoyu öyle anladı da...

Ama şimdi "faiz sebep enflasyon neticedir" tezi sanki biraz ikinci planda kaldı, bu faiz indirimiyle birlikte yeni teoriler gündeme getirilmeye başlandı...

Nasrettin Hoca'ya "Bu kadarını ben bile düşünemezdim" dedirtecek, Hoca'nın çalı hikayesini gölgede bırakacak senaryolar yazılıyor:

"Faiz düşürülünce kur bir miktar artacak, kur artınca ihracat da artış gösterecek, ihracatın artmasıyla birlikte cari açık küçülecek hatta fazla verilecek, böylece döviz bollaşacak, döviz bollaşınca kur düşecek, yatırımlar ve üretim canlanacak, işsizlik azalacak, faizi daha da aşağı çekmek mümkün olacak..."

Görüyorsunuz değil mi faiz indirimi nelere kadırmış!

Ya zürafa sırtından atarsa...

Zürafayı binek hayvanı sanan gariban muhtemeldir ki düşeceğini anladığı için feryat ediyor:

"Bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete..."

Zaten Nasrettin Hoca'nın çalı hikayesini aratacak senaryoyu gerçekçi bulmayanlar zürafanın üstünde durabilmenin mümkün olmadığını görüyor.

Aslında çoktan yana doğru kaydık ve yere çakılacak gibiyiz zaten.

Döviz artınca ihracatın öyle şaha kalkmadığını ve bundan sonra da kalkamayacağını sanayici de, ihracatçı da yaşıyor ve biliyor. İş aleminden sesler yükselmeye niye başladı sanıyorsunuz. Sanayi üretimi ithalata böylesine bağımlı bir ülkede kur yükselince üretim maliyetleri nereye tırmanacak.

Kurulacak bir fabrikadaki neredeyse tüm makineler ithal edilirken bu kurla nasıl yatırım yapılacak.

Diğer yandan tüm dünyada enerji fiyatları almış başını gidiyor; ham petrol fiyatları da son yılların rekorunu kırıyor. İlk dokuz ay pompa fiyatlarının fazla değişmemesi için ÖTV'den feragat edilmesi sonucu akaryakıt fiyatları bazı ürünlerde fazla değişmedi ama artık ÖTV'nin sıfırlanmasıyla birlikte akaryakıt zamları başladı. Akaryakıt zamlarını sınırlı tuttuğumuz dönemde bile genel fiyat artışı tahminlerin çok üstündeydi, şimdi ne olacak?

Soru abes belki, ne olacağını ve neler yaşanmakta olduğunu biliyor ve yaşıyoruz zaten değil mi... Akaryakıtta yüklü zamlar gelmeye başladı bile. Bir tek mal ve hizmet gösterebilir misiniz akaryakıt zamlarından, yani ulaşım maliyetlerinden etkilenmeyen!

"Dış güçler" imdada yetişti mi?

✓ **Kısa vadede yaşanacaklar hiç hoşta gidecek şeyler değil. Kur artışı çok can yakacak. Büyükelçiler krizi de olumsuzluğun tuzu biberi oldu. Acaba gerçek öyle mi? Sakın bu kriz biraz da bile isteye yaratılmış ve kur artışının sorumlusu böylece bulunmuş olmasın!**

25.10.2021

Şu meşhur “dış güçler”in ne olduğunu, kim olduğunu iyi kötü tahmin edebiliriz. En azından bugünlerde gündeme getirilmesi çok muhtemel olan dış güçlerle kimlerin kastedileceğini biliyoruz.

Malum, on ülkenin büyükelçisi...

Ama bu ifade eksik. Konu büyükelçiler mi sanıyoruz sahiden?

Türkiye'nin örneğin Almanya Büyükelçisi, İngiltere Büyükelçisi bulunduğu ülkeyle ilgili suçlayıcı sayılabilecek bir açıklamayı Ankara'nın, yani Dışişleri Bakanlığı'nın onayı olmadan kendi başına yapabilir mi?

Dolayısıyla bu on ülkenin büyükelçisi de malum açıklamayı kendi başlarına “Haydi böyle bir açıklama kaleme alalım” diye yapmış olabilir mi, mümkün mü bu?

Bu açıklama hiç kuşkunuz olmasın ilgili ülkelerin bakanlıklarının onayıyla yapılmıştır.

Yani Türkiye bu büyükelçileri istenmeyen kişi ilan ederse o şahısları değil, o ülkeleri karşısına alır ve mütekabiliyet esası gereği o ülkelerin de bizim büyükelçilerimize karşı aynı uygulamaya gitmesinin yolunu açmış olur.

“Ne yani bu açıklamayı sineye mi çekseydik” diyenler çıkabilir. Unutmayalım; diplomaside neredeyse en son söylenecek en başta söylenmez.

Gollük pas mı oldu?

Ama acaba büyükelçilerin bu açıklaması bize gümüş tepsi içinde sunulmuş bir fırsata mı dönüştürülmeye çalışılacak?

Merkez Bankası faizi indirdi, dolar kuru 9.60'ların üstüne çıktı. Bu kur artışıyla birlikte yeni yeni zamlar gelmeye başladı. Homurdanmalar yoğunlaşacak.

Ama ya kur artışının bizim iç işlerimize burnunu sokmaya çalışan, yargı sistemimizi eleştiren “dış güçler”e taviz vermediğimiz için ortaya çıktığını söyleme fırsatımız olsaydı... Oldu işte!

Bu hafta, özellikle bugün önemli

Türkiye bu on büyükelçiyi istenmeyen kişi ilan ettiği takdirde bu ülkelerle ilişkilerimiz nasıl bir değişim gösterir, göreceğiz. Ama ilk aşamada neler yaşanacağına bu hafta, özellikle de bugün tanıklık edeceğiz.

Türkiye'nin zaten yüksek olan risk primi biraz daha yükselecek.

Faiz indirimi sonrası 9.70'i zorlayan dolar kuru ile 11.20 dolayındaki euro kuru daha da yukarı gidecek; yani paramız biraz daha değer yitirecek. Doları bugün 10 lirayı zorlarken görebiliriz, bu şaşırtıcı olmayacak. İşte kur buralara giderse asıl sorumlu

25.10.2021

olarak tabii ki faiz indiriminin ikinci planda kalmasını sağlamaya dönük söylemler dinleyeceğiz:

“Ah o dış güçler, yine Türkiye üstünde oyun oynuyorlar!”

Varsayalım dış güçler!

Ama arada kendi kendimize değişik sorular sormamız da gerekiyor...

Varsayalım olan biten her türlü olumsuzluk dış güçlerin işi. İyi de hani bizim ekonomimiz çok sağlamdı, birkaç ülkenin ayak oyunları ile paramız niye böyle yerlerde sürünür hale geliyor?

Bu dış güçler, ekonomisi bizden daha güçlü ülkelere karşı da oyun oynamaya çalışıyor da başarılı mı olamıyor, yoksa dünyada bu anlamda hedef alınan tek ülke biz miyiz?

İhracatta Almanya, yatırımda Hollanda lider

KERİM ÜLKER

25 Ekim 2021 Pazartesi

10 ülke büyükelçisinin Osman Kavala hakkındaki açıklamalarının ardından gözler Ankara'da. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 10 büyükelçi için "istenmeyen adam" söylemi, bu ülkelerle siyaseti olduğu kadar ekonomiyi de etkileyecek. 10 ülke, ihracatta büyük pay sahibi. Almanya, ABD, Hollanda ve Fransa ilk 10 ülke arasında. Yatırımda da ilk sıralarda Hollanda, ABD ve Almanya yer alıyor.

Osman Kavala'nın tutukluluğunun dördüncü yılı nedeniyle 18 Ekim'de ABD, Fransa, Almanya, Hollanda, İsveç, Norveç, Finlandiya, Danimarka, Kanada ve Yeni Zelanda büyükelçilerinin imzaladığı ortak bir açıklama yayımlandı. ABD, Almanya ve Kanada başta olmak üzere bazı ülkelerin Ankara'daki büyükelçiliklerinin sosyal medya hesaplarında paylaştığı ifadeyle özetle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararları doğrultusunda Osman Kavala'nın derhal serbest bırakılmasının sağlanması için Türkiye'ye çağrıda bulunuldu. Açıklamanın ardından, 10 ülkenin Ankara büyükelçileri Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı, uyarıldı. Ancak asıl tepkiyi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan verdi. 21 Ekim'de Afrika ziyaretinden dönen Erdoğan'ın uçakta gazetecilere 10 ülke büyükelçisinin yönelik verdiği ilk tepki "Bizim bunları ülkemizde ağırlamak gibi bir lüksümüz olamaz" sözleriyle sınırlı kaldı. Ardından 23 Ekim'de asıl açıklama geldi ve Erdoğan, 10 büyükelçinin "istenmeyen adam" ilan edilmesi için Dışişleri Bakanlığı'na talimat verdiğini duyurdu. Kavala açıklamasında bulunan 10 büyükelçinin sözleri ülkelerinde yankı buldu, ilk tepkiler geldi. Şimdi ise Türkiye'nin bu ülkelerle olan ilişkilerinin geleceği merak konusu. Ancak asıl merak edilen, politikayla birlikte yürüyen ekonominin, istenmeyen adam (Persona Non Grata) krizinden nasıl etkileneceği?

10 ÜLKEYE 35 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT YAPTIK

Zira bu 10 ülke Türkiye'nin en büyük ticari partnerleri arasında. Türkiye'ye yatırım yapan yabancı şirketlerin büyük kısmı işte bu 10 ülke arasında yer alıyor.

Gelin önce 10 ülke ile Türkiye arasındaki dış ticaret rakamlarına bakalım. Türkiye İhracat Meclisi'nin açıkladığı dış ticaret rakamlarına göre bu yılın 8 aylık döneminde toplamda 310 milyar 170 milyon dolarlık ihracat ve ithalat yapılmış. 10 ülkenin payı ise 70 milyar 836 milyon dolar. Yani ortalama her 4 birim ticaretin 1'i işte bu ülkelerle gerçekleşmiş. 8 aylık dönemde Türkiye'nin tüm ülkelere yaptığı toplam ihracat 140 milyar dolar. En fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında açıklamada bulunan ülkeler önemli paya sahip. Bu ülkelere yapılan ihracat 35 milyar 680 milyon dolar. Almanya 12.4 milyar dolarla ilk sırada yer alırken, ABD 9.1 milyar dolarla genel ülke sıralamasında 2'nci. Fransa, Hollanda, Kanada, Danimarka ilk 50 ülke arasında yer alıyor.

İthalat listesinde de bu ülkeler önemli bir yere sahip. 8 aylık toplam ithalat 169 milyar dolar iken, Kavala açıklamasını yapan 10 ülkeden yapılan toplam ithalat 35.1 milyar dolar seviyesinde. Almanya bu listede ise 14.6 milyar dolarla 3'üncü.

YATIRIMIN %16'SINI TEK BAŞINA YAPTI

10 ülkenin dış ticaretteki payı kadar, yatırımları da aslında dikkat çekici rakamlara sahip. Türkiye, coğrafi konumu ve strateji öneminin yanı sıra uluslararası yatırımcılara uzun vadede sunduğu cazip imkanlarla dünyanın her bölgesinden doğrudan sermaye yatırımı çeken ülke konumunda. 2003 yılında başlayan bu süreç, her ne kadar son iki yılda gerilese de döviz kurlarından dolayı satın almalar hala az da olsa canlılığını koruyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) 2020 yılı aralık ayında açıkladığı yabancı yatırım rakamlarına göre Türkiye'ye 2003 yılından bu yana dünyanın her bölgesinden 165 milyar dolarlık doğrudan yatırım yapıldı. Türkiye'ye en fazla yatırım Avrupa'dan gelirken, yıllar itibarıyla bu bölgeden gelen yatırımların toplam yatırımlar içindeki payı yüzde 60 ile 87 arasında değişti. 18 yıllık dönemde Avrupa'dan 120,1 milyar dolar, Asya'dan 29 milyar dolar, Amerika'dan 14,3 milyar dolar yatırım geldi. Türkiye'nin en büyük yatırım ortağı konumundaki Hollanda, son 18 yılda bankacılık ve enerji başta olmak üzere liman, lojistik, tarım, havacılık, gıda, elektronik, otomotiv yan sanayi, sağlık turizmi gibi alanlarda yatırım yaptı. Birinci sıradaki Hollanda'dan gelen toplam yatırım tutarı ise 26.2 milyar dolar oldu. 2004, 2006, 2007, 2014, 2016, 2017, 2018 ve 2019'da Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülke unvanının sahibi olan Hollanda, tek başına 165 milyar dolarlık yatırımın yüzde 16'sını kendisi karşıladı.

FRANSA, ALMANYA VE ABD İLK 5'TE

Hollanda'nın ardından bir başka dikkat çekici ülke ise ABD. İkinci sıradaki ABD'den 18 yıllık dönemde Türkiye'ye 12,9 milyar dolarlık doğrudan yatırım yapıldı. ABD,

2007, 2011, 2015 ve 2020 yıllarında Türkiye'ye en çok yatırım yapan ilk 5 ülke arasında yerini aldı. Toplam yatırımlar içinde ABD'nin payı yüzde 7,8 oldu. Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği Almanya, yatırımda da en önemli partnerler arasında. Otomotiv, sanayi, enerji, petrokimya ve daha birçok alanda yatırım yapan Alman şirketleri, son 18 yılda 10,1 milyar dolarlık yatırım yaparak 5'inci sırada kendine yer buldu. Almanya, 2013 yılında Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülke unvanını almıştı. Fransa ise Türkiye'ye 18 yılda 7.5 milyar dolar yatırım yaptı. Yatırım sıralamasında 9'uncu olan Fransa, 2005 yılında Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülke unvanına sahipti.

NORVEÇ FONU'NUN 1 MİLYAR DOLARI VAR

10 ülke ile Türkiye arasındaki ticari ilişkiler bununla da sınırlı değil aslında. Türkiye'de on binlerce kişiye istihdam yaratan bu 10 ülkedeki girişim ve kamu fonlarının da ciddi yatırımları bulunuyor. 2020 yılında 100 milyar Euro'luk yatırım yapan Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), aslan payını Türkiye'ye ayırmıştı. 38 ülke arasından Türkiye 1,7 milyar Euro ile en yüksek yatırımı alan ülke oldu. ABD'li yatırım fonlarının ilgi gösterdiği Borsa İstanbul'daki en ciddi yabancı ise Norveç'in kamu fonu. 1.3 trilyon dolarlık aktif ile dünyanın en büyük kamu fonunun Türkiye'de yaklaşık 1 milyar dolarlık varlığı bulunuyor. Özetle Türkiye'nin en önemli ihracat ve ithalat ortakları olan işte bu 10 ülke, aynı zamanda Türkiye'ye yapılan yatırımların da öncüsü. Siyasetin ekonomiyle paralel ilerlediğini düşünürsek, iki taraf arasındaki ticaretin de etkilenmemesi kaçınılmaz değil.

Abdulkadir Selvi

Büyükelçiler krizinde bir ihtimal daha var

25 Ekim 2021

Ankara son 48 saatte büyük bir çabaya sahne oldu. Bu çabalar henüz sonuçlanmış değil, devam ediyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Eskişehir'de, **Osman Kavala** hakkında toplu olarak bildiri yayınlayan 10 büyükelçiyle ilgili olarak istenmeyen adam ilan edilmeleri için Dışişleri Bakanı'na talimat verdiğini söylediği andan itibaren Batı dünyasıyla ilişkiler açısından yeni bir sürece girildi.

Bu yazı yazıldığı saate kadar Dışişleri Bakanlığı'na, 10 büyükelçinin sınır dışı edilmesiyle ilgili işlemlerin başlatılması talimatı verilmemişti. Dilerim verilmez. Dışişleri Bakanlığı da henüz bu on ülkeyle temas kurup biz sınır dışı etmeden siz büyükelçinizi çekin dememişti. Sınır dışı işlemleriyle ilgili herhangi bir mekanizma işlemeye başlamamıştı.

Ama kritik gün, bugün. Bugün Türkiye ile Batı dünyası arasındaki ilişkilerin sınırdığı bir gün olabilir. Çünkü olay, **Osman Kavala** olayını aştı. Türkiye ile Batı dünyası arasında bir krize dönüşme aşamasına geldi.

VIYANA SÖZLEŞMESİ'Nİ İHLAL ETTİLER

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İsveç, Kanada, Norveç ve Yeni Zelanda Büyükelçileri, **Osman Kavala'nın "derhal serbest bırakılması"**nı istedikleri toplu açıklamalarıyla Viyana Sözleşmesi'ni ihlal ettiler. Viyana Sözleşmesi'nin 41. maddesi diplomatların buldukları ülkelerin içişlerine karışmamasını düzenliyor. Dokuzuncu maddesi ile Türkiye'ye sınır dışı etme yetkisini tanıyor.

KAVALA'YA DESTEK DEĞİL, KÖSTEK

Büyükelçiler toplu açıklamaları ile **Osman Kavala**'ya destek değil tam aksine köstek oldular. İktidarı ve muhalefeti ile Türkiye'yi karşılarına aldılar. Türkiye gibi bağımsız mücadelesinden doğan bir ülke, 10 büyükelçinin parmak sallamasına boyun eğer mi? Burası müstemleke ülkesi değil, 10 büyükelçi de müstemleke valisi değil. Bu büyükelçilerin **Osman Kavala**'nın serbest bırakılmasına samimi olarak inandıklarını da zannetmiyorum. 24 Kasım'daki duruşmada böyle bir ihtimal vardı. En azından **Kavala** için çabalar sürüyordu. Bu bildiri ile en büyük zararı **Kavala**'ya verdiler. Çünkü onların derdi **Osman Kavala** değil, Türkiye'ye had bildirmek.

Had bildirene haddi bildirilir.

GÜLEN'İ YARGILADIN MI?

Osman Kavala'nın derhal bırakılmasını isteyen ABD'nin büyükelçisi, 15 Temmuz darbe girişiminin lideri olan 251 kişinin ölümünden sorumlu olan **Fetullah Gülen**'le ilgili yargılama sürecini dahi başlatmadı. Pensilvanya'da krallar gibi ağırlamaya devam ediyor. Türkiye'nin sunduğu kolilerce delil, Adalet Bakanlığı'nın tozlu mahzenlerinde kapağı açılmadan bekliyor. Hiçbir işlem yapılmadı.

Aynı şeyi biz 11 Eylül saldırılarını yapan El Kaide'nin lideri **Usame Bin Laden** için yapsaydık, ABD ne yapardı? AB'nin merkezi olan Belçika, **Sabancı** suikasti sanığı **Fehriye Erdal**'ı iade etmedi. Sabancıların suçu neydi? Hakeza Almanya, mahkumiyeti kesinleşen **Can Dündar**'ın iade talebini her defasında reddetti. Pasaport verip ödül törenlerinde gezdiriyorlar. Siz katilleri koruyorsunuz ama Türkiye'ye gelince parmak sallıyorsunuz.

DUYGUSALLIĞA YER YOK

Batı dünyası için her şeyi söyleyebiliriz. Ama netice itibarıyla **Osman Kavala** üzerinden 10 ülkeyle ilişkilerimizi koparmak kime zarar verir? Soğukkanlı olup büyük devletlere yakışan bir tavırla hareket etmemiz gerekiyor. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, ortaya koyduğu tepkiyle bu 10 ülkeye anlattığı dilden konuştu. İktidarı ve muhalefetiyle Türkiye tavrını ortaya koydu. Ancak bundan sonrası serinkanlılıkla hareket etme zamanı.

BİR İHTİMAL DAHA VAR

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 10 büyükelçinin istenmeyen adam ilan edilip sınır dışı edilmesiyle ilgili konuşmasından sonra mekanizmanın hemen işlemeye başlamaması yararlı oldu. Çünkü bir ihtimal daha var. Hatta bir ihtimal değil, birçok seçenek var. Şimdi diplomasiye şans verme zamanı.

BÜYÜKELÇİLER DIŞIŞLERİNE TEKRAR ÇAĞRILABİLİR

Savaş döneminde bile diplomasiye şans tanınır. Türkiye ekonomik ve siyasi ilişkilerinin güçlü olduğu, dünyanın 10 gelişmiş ülkesiyle etkisi on yıllarca sürececek bir krizin düğmesine basmadan önce diplomatik seçenekleri devreye sokmalı.

1)Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın büyükelçilerin sınır dışı edilmesiyle ilgili cümlesinde bir ifade var. **Erdoğan, "Bunlar Türkiye'yi tanıyacaklar, Türkiye'yi bilmedikleri gün burayı terk edecekler"** demişti.

2)10 büyükelçi tekrar Dışişleri Bakanlığı'na çağrılır. Son bir kez "**Türkiye'nin hassasiyetinin en üst seviyede olduğunu gördünüz. Ya gereğini yaparsınız ya da gidersiniz**" denilir. Yani,"**Ya bu ülkeyi anlarlar ya da giderler.**"

3)Bu arada sınır dışı edilmeden bir önceki yaptırımlar devreye sokuluyor. Yaptıkları işler zorlaştırılır, randevu verilmez, verilen randevular iptal edilir ve yok sayılırlar. Hiçbir resmi toplantıya katılmalarına imkân verilmez.

4)Türkiye ile Batı ittifakı arasında bir kırılmaya neden olacak krizi yumuşatmak için son 48 saatte uluslararası camiadan etkili isimlerin devreye girmesini bekledim. Olmadı. Ama bugün itibarıyla NATO Genel Sekreteri **Stoltenberg**, AB Konseyi Başkanı **Michel**, ya da AB Komisyonu Başkanı **Von der Leyen**'in devreye girmesi beklenebilir. Yararlı da olur. Hatta önemli bir ülkenin devlet ya da hükümet başkanı bu görevi üstlenebilir.

HANGİ YAPTIRIMLAR GELEBİLİR?

Elbette ki bedeli ne olursa olsun kimsenin Türkiye'ye ayar vermesine izin verilemez. O açıdan Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın tavrı yerindedir. Ancak sınır dışı etme kararını almak 15 dakikalık bir iş ama daha sonra ilişkileri düzenlemek 15 yılımıza mal olabilir.

O nedenle ipler kopmadan çözüme imkân tanımak gerekiyor. Çünkü Batı dünyasında da aralarında bu 10 devletin de yer aldığı bir yapı, Türkiye'nin köprüleri atmasını bekliyor, bunun için tahrik ediyorlar. Biz burada 10 büyükelçinin sınır dışı edilmesinin kime zararı olur, en çok kime yarar sağlar sorusunu sormak durumundayız.

Bu işin en çok bize zarar vermesinden endişe ediyorum.

48 saattir çok yoğun bir trafiğin içindeyim. Dün itibarıyla Batılı merkezlerde Türkiye'ye karşı bir takım yaptırımlar konuşulmaya başlandı. Bunları Türkiye'ye bir tehdit unsuru olması açısından paylaşmıyorum. Ama bu tuzağa düşmeyelim diyorum.

AB MERKEZLERİNDE KONUŞULANLAR

Neler konuşuluyor?

Türkiye'yi Avrupa Konseyi'nden çıkarmak.

AB ile üyelik müzakerelerini askıya almak.

25.10.2021

AB fonlarının kesilmesi.

ABD ile Kanada'nın Türkiye'ye karşı ortak hareket etme kararı almaları.

Yurtdışında 2.2 milyon seçmen oy kullanıyor. Vatandaşlarımızın çoğunlukta olduğu AB ülkelerinin seçimlerinde ülkelerine sandık konulmasını yasaklaması.

BÜYÜKELÇİLERİMİZİ SINIR DIŞI EDERLER

Biz 10 ülkenin büyükelçisini sınır dışı ettiğimiz gibi bu ülkeler de mütekabiliyet esasına göre bizim büyükelçilerimizi sınır dışı edebilir. Hatta eder. Yeni büyükelçi atanması ise ancak ilişkilerin normalleşmesi ile mümkün olur. Yani yıllar alır.

BUMERANG ETKİSİ

10 ülke bizim ekonomik ve siyasi ilişkilerimizin çok güçlü olduğu ülkeler. Dünyanın en önemli ülkeleri. Vatandaşlarımızın en yoğun olarak yaşadığı ülkeler. Ticaret hacmimizin yüksek olduğu ülkeler. O nedenle sınır dışı kararı almadan önce bu işin ekonomik ve siyasi sonuçlarını iyi düşünmemiz lazım. Bu iş Batı dünyası ile iplerin kopmasına neden olabilir. Çarpan etkisi yaparak diğer ilişkilerimizi de zehirler. Dikkat edelim bu iş bumerang gibi dönüp bizi vurmasın.

UMUTLU OLMAK İSTİYORUM

Bugün kabine toplantısında bu iş masaya yatırılacak. Sağduyunun hâkim olmasını bekliyorum. 10 ülkenin büyükelçisinin sınır dışı edilmesini değil, diplomasiye şans tanınmasını umuyorum. Umutlu muyum? Evet. Ayrıca umutlu olmak istiyorum.

İbrahim Kahveci

Çok stratejik ama çok

Berat Albayrak dediğinizde aklıma çok şey geliyor ama bunların içinde “Yerli ve Milli” söylevi bugün ki konumuz olacak.

Yerli ve Milli

Bakın hain IMF 2001’de ülkemize gelmiş ve iç borçlanmada ABD dolarını, Avrupa avrosunu yasaklamış. Evet evet, **hain İMF bize demiş ki “kendi ülkenden kendi vatandaşından kendi paranla borçlan, kendi paranla işlem yap.”**

İşte bu büyük hainliği 2019 yılında Berat Albayrak döneminde yıktık. Kendi ülkemizden kendi vatandaşımızdan ABD doları, Avrupa avrosu ile borçlanmaya başladık.

Çok stratejik yerli ve milli hamleler yaptık.

Millete yerli milli satarken işlemler ABD doları, Avrupa avrosu oldu.

Dün sayın Cumhurbaşkanı açılış töreninde konuştu. Eskişehir’de kurulan beyaz eşya fabrikasının açılışını yaptı. Fabrika Çinli Haier firmasınınındı.

Şu anda Türkiye dünyada beyaz eşya üretiminde 2. sırada yer alıyor. Evet, dünyanın Çin’den sonra en büyük beyaz eşya üreticisiyiz.

En büyük rakibimiz Çin...

Romanya’da tek üretici olan Arçelik’e karşı da Çinli Haier firması üretim hamlesinde bulundu. Artık **Avrupa’da beyaz eşya sektöründe Çin’le sıkı sıkıya rakibiz.**

Vestel ve Arçelik başta olmak üzere Türk şirketleri bu pazarı korumak veya kaptırmak istemiyor.

Acaba kaç sektörde böyle dünya sırasında yer alıyoruz? Ve rakiplerimiz kimler?

25.10.2021

Çin açısından şu anda en büyük 2 temel sorun var. Ürettikleri ürünleri en büyük pazarları olan AB ve ABD'ye geç ulaştırma sorunu. Bu konuda ABD için başka yol yok ama AB için büyük projeleri var.

2. büyük sorunu ise, pandemi ile beraber anlaşıldı ki üretim süreçleri tek ülkeye ve/veya bölgeye bağlanamaz. Batı bu açıdan yeni üretim merkezleri arıyor.

Aslında iki sorun da iç içe geçmiş durumda.

Ve Çin bu sorunu aşmak için;

1- AB'ye hızlı ulaşım için eski İpekyolu üzerinden tren yolu (kuşak yol) oluşturuyor.

2- Üretim merkezlerini fason-montaj üretim şeklinde AB'ye yaklaştırıyor.

Şimdi soruyu soralım:

Çin'in bu büyük yayılmacı projesinde en büyük destekçisi kim?

Evet, bildiniz... TÜRKİYE

Hatta dün açılışını yaptığımız beyaz eşya fabrikası bile bu projenin bir parçası. Bir örnek daha verelim: Efendim törenlerle Türkiye'den Çin'e tren seferleri başlatan kim? Tabii ki bizim Ulaştırma Bakanlığımız.

İyi ama tam da bu dönemde bütün dünyanın bildiği ve herkesin söylediği Çin'e karşı "YENİ FIRSAT ÜLKE" kim... Tabii ki TÜRKİYE.

Kendi elimizle kendi fırsat ülke konumumuzu en büyük rakibimiz Çin'e vermek için canla başla çalışan kim: TÜRKİYE.

Ne kadar YERLİ-MİLLİ değil mi?

"Ne söylüyorlarsa tersini yapıyorlar veya ne yapıyorlarsa tersini söylüyorlar" tezimi tekrar etmek isterim.

Bir not: Nerede ise bütün dünya Çin'in Müslüman Uygur Türklerine baskılarını kınıyor ve karşı çıkıyor. Ama buna ses çıkartmayan ve görmezden gelen kim?

Muhafazakâr AK Parti ve Milliyetçi MHP.

Söze gerek var mı?

25.10.2021

Bugün ülkemizde Hazine garantili müteahhitler 84 milyonu esir almış gibi oldu. Evlatlarımız bile onlara çalışacak.

Birkaç ay önce Hazine garantili köprüler-yollar doldu da taşıyor diye yazılar yazdırdılar. Dün Prof. Dr. Uğur Emek yazdı... 2021'de 1,69 milyar dolar öngörülen eksik kullanım ödemeleri gelecek yıl 2,20 milyar dolar olarak öngörülüyor. Ve bu öngörüye göre bu ödemeler her yıl artacak.

Yani bazı yazarlara yazdırılan Hazine garantili ödemeler meğerse yalanmış ve her yıl artacakmış.

Bunlar elbette bir strateji.

Nasıl bir strateji? dersiniz hemen söyleyelim: 84 milyonun faydasına ve ülkesinin lehine değil.

Ya kime...

Cevabı size bırakalım...

Büyük bir strateji uygulanıyor ama hepsi yanlış yaptık mantığı ile... O zaman sormak lazım: **Bu kadar yanlış karar bilinçsizce alınabilir mi?** Bence asıl büyük strateji burada yatıyor.

Oğuz Demir

Vizyon yarın!

Siz de muhtemelen bu sabah benim gibi uyandınız güne! **Acaba dolar ne oldu, acaba yeni bir krizin içinde miyiz?**

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın **on ülkenin büyükelçisine karşı gösterdiği tepki** ve **bu ülkelerle ilişkilerde yaşanabilecek muhtemel bozulma beklentisinin** piyasalara nasıl yansıdığını merak ederek.

Zaten birçoğumuz gecedен de bunu takip etmeye başladı.

Döviz kurlarındaki harekete bakarak, **TL'nin değer kaybına bakarak nasıl bir sıkıntı yaşayacağımızı** anlamaya çalıştınız.

Önceleri **yaşadığımız olayların piyasaya etkisini anlamaya çalışırdık şimdi piyasaların tepkisinden olayın ne derecede büyüebileceğini anlamaya çalışır** hale geldik.

Bu büyükelçiler meselesinin irdelenebilecek çok fazla boyutu var. Ama asıl mesele başka bir yerde.

O asıl meseleyi şöyle ifade edeyim.

Gündelik sorunlarından başka bir gündemi kalmayan ülkeler, maalesef ilerleyemiyorlar.

Bir kere her şeyden önce **ülkeyi geleceğe taşıyacak fikirleri tartışmıyor, kendisini geliştirecek ortak hayalleri kuramıyorlar.** Varsa yoksa yarın ne olacak, öbür gün ne olacak **kısır döngüsü içerisinde** yola devam ediyorlar.

İşte tam da içine düşürüldüğümüz tuzak bu!

Öyle dış mihraklar, faiz lobisi vs. tarafından kurulmuş bir tuzak da değil.

25.10.2021

Bayağı kendi kendimize yaptık.

Başrolü de bugünkü iktidar oynadı!

2005-2006 gibi yıllarda **yirmi yıl sonrasının hayalini kuran bir Türkiye'den, yarın ne olacak belirsizliğini yaşayan bir Türkiye'ye gelmek de kolay iş değil** tabii.

Büyük başarı anlayacağınız!

Bir kere böyle bir duruma düşmek için **iç siyasette hiç bitmeyen siyasi tartışmalara, derin kutuplaşmalara** ihtiyaç var. Uzunca bir zamandır da içinde debelenmeye devam ediyoruz işte.

Kadın voleybol takımının başarısında ya da futbol milli takımımızın başarısızlığında bile kutuplaşabiliyoruz.

O kutuplaşma içerisinde **hiçbir fikir, sahibinden bağımsız olarak** tartışılmıyor. **Taraftarlık ve tarafsızlık bizi sorunlarımızı objektif bir çizgide tartışabilmekten alabildiğine uzaklaştırıyor.**

Öyle olunca da **kimin söylediği, ne söylendiğinin önüne** geçiyor.

Sadece içerideki kutuplaşma da yetmiyor böyle bir ülke olmaya.

Sürekli **yeni sorun yaratmak** gerekiyor.

Her hafta yeni bir kriz.

Bir sonrakine neden olacak krizler.

Bir öncekini unutturacak krizler!

Şöyle bir düşünsenize **son dört-beş yıldır** yaşadıklarımızı.

İçeride, dışarıda, ekonomide, sosyal hayatta, kamuda özel sektörde sürekli yeni krizlerimiz var.

Biri bitmeden biri başlıyor.

Bir hafta içerisinde o kadar çok olay oluyor. Öyle ki bu olaylar **başka ülkelerde yüz yılda olamayacak işler.**

İşin kötü tarafı **her hafta yüzyıla sığacak krizlerle, her seferinde yüzyıl öncesine yeniden dönüyoruz.**

25.10.2021

Geriye bakmaktan, bir gün sonrasına bakmaktan nereye gittiğimize kafamızı kaldırıp bakacak halimiz kalmıyor.

Muhalefetin başarısını bile gündem yaratabilmesinden ölçüyoruz. Çünkü kimsenin yarına bakacak hali kalmayınca bugüne söz söylemek kıymetli hale geliyor.

Hepimiz de biliyoruz ki bu yaşadığımız sürdürülebilir bir ortam değil!

Bir kere nüfusumuzun yarısı, 40 milyon civarı bir nüfus 30 yaşının altında.

Her dört gencimizden biri bugün işsiz, geri kalanı işinde mutsuz.

Neredeyse tamamı da yarından umutsuz.

O gençlere de, bu ülkenin tüm vatandaşlarına da **bir gün sonra yaşanacak krizden çok daha fazlasını vaat edecek bir ortak vizyona** ihtiyacımız var.

Köprüden önce son çıkışa doğru koşa koşa gidiyoruz.

Ve emin olun ki çok daha iyisini hak ediyoruz!

25 Ekim 2021, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Açıklamanın zamanıdır

Bakanlar Kurulu'nun bugün yapacağı toplantı ve arkasından Cumhurbaşkanı'nın halka hitap etmesi çok etkili olacak. Çünkü Türkiye'de suçlarıyla ile tanınmış insanların sosyal medyayı kullanarak gündemi işgal etmeleri tadı kaçan bir uygulama haline geldi. **İnsanlar artık resmi açıklamalara değil bu gibi dedikodu söylentilerine kulak veriyor. Haksız da değiller. Çünkü Türkiye'nin iki büyük partisi kaset komplolarıyla kadrolarını değiştirdi. Cumhuriyet Halk Partisi'nde Deniz Baykal gitti, Kemal Kılıçdaroğlu geldi. MHP'de de bazı yöneticiler görevlerinden uzaklaştırıldılar.**

Türkiye'yi bilmeyen bir kişi burayı kabile sanır. **Oysa burada bakanlıkların yanında bir de Milli İstihbarat Teşkilatı var. Yani devlet uçan kuştan bile haberdar.** Ama nedense sosyal medyada yayılan kasetler, dedikodular insanları titretiyor, siyasi gündemi değiştiriyor. Şu anda Kıbrıs sanal alemin eğlence konusu oldu. Ve hiç kimse bu konuda bir şey yapamıyor.

Bugün toplanacak olan Bakanlar Kurulu'nda Türkiye'nin gerçek gündeminin egemen olacağı bir yapı herhalde ele alınacaktır. Ve Bakanlar Kurulu toplantısından sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan halka bu dedikoduların, yasa dışı çıkışların, kanun kaçaklarının gündeme egemen olmasının nedenlerini anlatacaktır. Türkiye bu konuda aydınlanmaya ihtiyaç duyuyor.

FETÖ gibi, PKK gibi güçlerle boğuşmaya alıştık. Bunların peşinde hem silahlı kuvvetler hem de yargı gücü gidiyor. Ama ortamı dedikodular sarınca buna kimsenin gücü yetmiyor.

25.10.2021

25 Ekim 2021, Pazartesi
YAVUZ DONAT

Türkiye'nin lezzet fuarı YÖREX

ANTALYA

Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e, "**Buram buram Anadolu.**"
Türkiye'nin ilk ve en büyük **yöresel ürün etkinliği.**
YÖREX... Yöresel Ürünler Fuarı.

Geçen yıl yapılamadı... Nedeni, "**Pandemi.**"
Bu yıl... 11'inci kez düzenlendi. **Cemil Çiçek** ve **Rifat Hisarcıkıoğlu** ile birlikte
geldik... Fuarı gezdik.
Açılış **20 Ekim**'deydi.

İlk gün... Çarşamba... **42 bin ziyaretçi.**
Dün... Fuar sona erdi.
Organizasyon başarısı... Tam puan.

"Sizin oraların nesi meşhur?"

Büyük buluşma... **Tam 76 il** ve pek çok ilçe temsilcileri, fuarda, yerel ürünlerini
görücüye çıkardı.
Fuar... **Kırsal kalkınmayı teşvik için** çok önemli.
Gezerken... Bir kez daha gördük ki... **Türkiye'nin her köşesi ayrı bir güzellik, ayrı
bir zenginlik.**
Fuarın, "**Ana sloganı**" bir soru:
"**Sizin oraların nesi meşhur?**" İller, ilçeler... "**Meşhur ürünlerini**" sergilediler.
Hayran kaldık.
Gözlemimizi özetleyecek olursak... **YÖREX, "Fuarın çok ötesinde bir etkinlik."**

Bamya kurusu kolye

Gezerken... Amasya standı önüne geldiğimizde... Bir ses yükseldi:
- **Türk basınının Evliya Çelebisi Yavuz Bey, hoş geldiniz.**
Merzifon Belediye Başkanı **Alp Kargı**, Amasya Ticaret ve Sanayi Odası
Başkanı **Murat Kırılancı**, Merzifon Ticaret ve Sanayi Odası

Başkanı **Dursun Dağdelen**, yöresel ürünlerini tanıtırken...

Dursun Dağdelen, boynumuza, "**Bamya kurusundan bir kolye**" takıverdi. Hani... Uzakdoğu'da... Turistler karşılanırken... Boyunlarına, "**Çiçekten kolye**" takılır ya... Öyle.

Rifat Hisarcıklıoğlu, "**Çok yakıştı**" deyince... Alkışlar, kahkahalar birbirine karıştı. "**Kolyenizi**" hiç unutmayacağız... Teşekkürler **Amasya**.

Unutmadan... "**Bölgenin**" elması, çiçek bamyası, çöreği, baklalı dolması ve keşkeği çok meşhur.

Kadın olmadan asla

Rifat Hisarcıklıoğlu, "**Kuş, tek kanatla uçamaz**" dedi.

Ailede kanadın biri, "**Kadın.**" Kadın... Her yerde... Her sektörde.

Eğer... Antalya'daki fuar başarılı olduysa...

"**Kadınlar sayesinde.**" Kadın girişimciler... Yurdun her yerinden gelmişler.

Kadın... "**Yöresine... Yöresel ürününe sahip çıkmakta**" çok iddialı.

Kadın girişimci, "**Desteği**" fazlasıyla hak ediyor.

Çeşit çok, marka yok

Doğrusu, "**Bu kadarını... Türkiye'nin 200 çeşit peyniri olduğunu**" bilmiyorduk.

Erzurum'un peyniri farklı, Edirne'nin peyniri farklı.

Balıkesir... 50 çeşit peynir... Hepsi de birbirinden farklı.

Kırklareli'nin, Düzce'nin, Konya'nın, Diyarbakır'ın, Bitlis'in, Erzincan'ın peynirleri... Farklı.

Ah bu, "**Zenginliğimizi**" markalaştırmayı da başarabilirsek.

Hamsili ekmek

Kadın kooperatifi sayısında büyük artış var...

Sevindirici.

Yöresel giysiler... Yöresel reçeller... Yöresel ekmekler...

Kadınlarımızın ürünleri.

Ekmek, çeşit çeşit.

Fındıklı ekmek... Ayçiçekli ekmek... Patatesli ekmek...

Baharatlı ekmek.

Biz ekmeklere bakarken, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı Şadan Eren, "**Hamsili ekmeği de yazmayı unutma**" dedi.

Pekmezli helva

Fuarda... Belki 10 çeşit helva gördük.

Çanakkale'nin, Afyon'un, Karabük'ün, Tarsus'un, Trabzon'un... Daha pek çok ilin... İlçenin... Helvaları farklı.

Bir kadın girişimci, "**Benim helvam hepsinden farklı**" diye konuşunca... Sorduk:

- Nedir farklı?

- **Helvamda şeker yok... Pekmezle yapıyorum.**

Pekmezli helvanın büyük ilgi gördüğünü söylemeliyiz.

Yoğun ilgi

Afyonlular... Fuara, "**Şuhut keşkeği**" getirmişler... "**Millet kuyrukta.**"

"**Usta**" hamuru, "**Eliyle yoğuruyor... Kâğıt gibi inceltiyor... Havaya kaldırıp savuruyor**" ve...

"**Katmer**" yapıyor.

Herkes, "**Hayranlıkla**" izliyor.

Sonra, katmerin tadına bakmak isteyenler... Kuyruk oluşturuyor.

Lokomotifler

Sezar'ın hakkı Sezar'a...

Yöresel Ürünler Fuarı'nın, "**İki lokomotifi**" var.

Biri... **Önden çeken lokomotif**... Antalya Ticaret Borsası... Başkan **Ali Çandır**.

Diğeri... **Arkadan iten lokomotif**...

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası... Başkan **Davut Çetin**.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun, "**Desteği**" de eklenince...

"**Başarı**" kendiliğinden geliyor.

Acı biber reçeli

Fuarda... Belki **40 çeşit reçel** gördük... Kadınların becerisi.

Fakat... En çok dikkatimizi çeken, "**Acı biber reçeli**" oldu.

Evet... Bildiğimiz acı biber.

Kadın... Marifetli... Yaratıcı... Becerikli... Acı biberin bile reçelini yapmış.

O kadar çok kişi ilgilendi ki.

25.10.2021

Gerçek anket

Yöresel Ürünler Fuarı'nda...

Gözlerimiz, "**Anketçileri**" aradı.

Anket yapmak için, "**İdeal ortam.**" Yurdun her yerinden... Kadınerekek...

Her yaşta... Binlerce insan.

"Görev" bize düştü.

Katılımcı... Ziyaretçi... Çok kişiye, "**Seçim... Siyaseti**" sorduk.

Sonuç...

Milletin derdi, "**Önce geçim.**"